

Mercè Rodoreda

Escriptora que va començar a publicar als anys 30 i que va guanyar el Premi Crexells l'any 1938. Emprèn el camí de l'exili el gener de 1939, inicialment s'instal·la a Roissy-en-Brie juntament amb d'altres escriptors. Amb l'entrada dels alemanys, fuig de París i s'instal·la primer a Limoges i després a Bordeus, es guanya la vida gràcies a la costura. L'any 46 torna a París. L'any 54 es trasllada a Ginebra, des d'on escriu les seves obres més importants i decideix tornar a Catalunya l'any 1972.

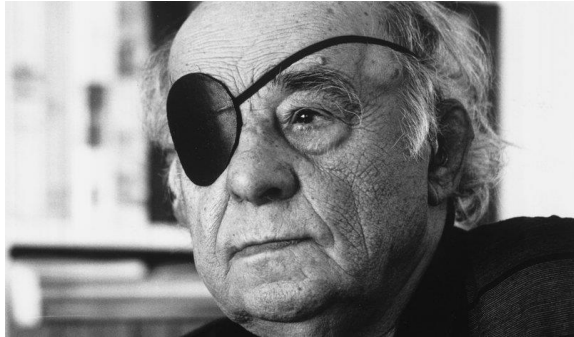
Margarida Xirgu

Actriu i directora que triomfava en el teatre en català i castellà. L'any 36 estava fent una gira per Amèrica del Sud amb obres de l'autor andalús F. García Lorca, que quan va esclatar el cop feixista va ser assassinat. La tristesa per aquest fet i l'enyorança per la seva terra la van acompanyar durant la resta de la seva carrera, en què va mostrar sempre un ferm compromís antifeixista. El 1939 s'instal·la a Xile i a partir de 1949 a Uruguai, on va morir el 1969.

Pere Calders

Escriptor i dibuixant que es va donar a conèixer a principis dels anys 30, especialment pels seus contes i la seva ficció especulativa. Militava a Acció Catalana primer i després al PSUC, i el 1937 es va inscriure com a voluntari de l'exèrcit republicà. El febrer de 1939 travessa la frontera pel Coll d'Ares, i el tanquen en un camp de concentració a Prats de Molló. Després de passar per Roissy-en-Brie, el juliol de 1939 marxa cap a Mèxic. No es va sentir mai del tot integrat, i torna a Catalunya el 1962, on mor anys més tard, el 1994.

Avel·lí Artís Gener,
Tísner

Escriptor, periodista i artista que col·laborava amb diverses publicacions. Quan va començar la guerra, va buscar asil a París per les amenaces de la FAI, però va tornar i es va allistar com a voluntari per a l'exèrcit republicà. Després de passar per un camp de concentració i per Roissy-en-Brie, s'exilia a Mèxic el 1939. Allà, la cultura precolombina influeix molt la seva obra i s'adapta bé als costums locals. Torna a Catalunya el desembre de 1965, on feia els mots encreuats al diari La Vanguardia. Mor l'any 2000.

Josep Carner

Conegut com "el príncep dels poetes catalans", va ser l'autor més destacat del Noucentisme. Va exercir diversos càrrecs diplomàtics, i quan va esclatar la guerra es va mantenir fidel a la República i va romandre a Brussel·les. El 1939 va exiliar-se a Mèxic, on va exercir de professor universitari fins el 1945. Després, va tornar a Brussel·les, on també va treballar a la Universitat. Tot i que va poder tornar a Barcelona per una estada breu el 1970, va morir a l'exili el mateix any.

Carles Riba

Poeta, crític literari, traductor i acadèmic. Era catedràtic de grec a la Universitat Autònoma quan va començar la guerra. El 39 va haver-se d'exiliar, i va escriure una de les seves obres més importants a Roissy-en-Brie. Va tornar a Barcelona amb la seva família la primavera de 1943. No va poder tornar a treballar a la universitat, i es va dedicar a la traducció (i la poesia i a la crítica) fins a la mort, l'any 1959.

Anna Murià

Espectora i periodista, va ser una de les fundadores d'un sindicat d'escriptors el 1936, i primera directora d'un mitjà de comunicació el 1937. Va ser una de les intel·lectuals acollides a Roissy-en-Brie, on va conèixer el seu futur marit, Agustí Bartra. Després, van viure un any a República Dominicana (1940) i sis mesos a Cuba (1941), fins que es van establir a Mèxic el 1941. No torna a Catalunya fins el 1970, on va morir l'any 2002.

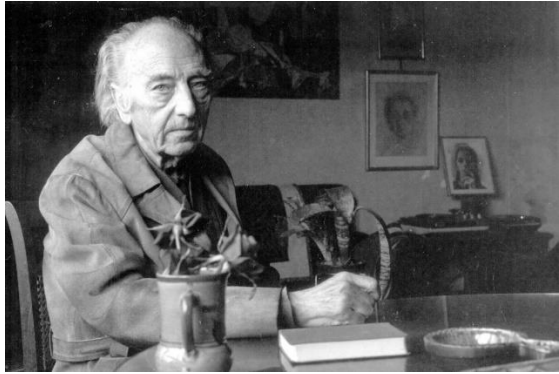
Ramon Vinyes

Espector. Va emigrar a Colòmbia el 1913, on se'l considera una figura important en el desenvolupament cultural de l'època. Va viure entre Barranquilla i Barcelona fins al 1931, quan es va proclamar la república i va decidir establir-se a la capital catalana. El 39, s'exilia a França i retorna a Barranquilla el 1940. Va tornar a Catalunya deu anys més tard, i tot i que havia decidit tornar a Colòmbia, va morir sobtadament el 1952.

Joaquim Amat-Piniella

Espector i polític. Quan va esclatar la guerra, militava a ERC i estudiava dret: va interrompre els seus estudis per fer-se voluntari de l'exèrcit republicà el 1937. El 1939 s'exilia a França, on és internat als camps del Barcarès i Sant Cebrià. Es va escapar a Suïssa, però el van retornar a la França ocupada el 1940. Els nazis el van internar a Mauthausen i no va recuperar la llibertat fins el 1945. Fins el 1946 va viure a Andorra, on va redactar la novel·la que explica la seva experiència als camps d'extermini. Després, va retornar a Catalunya, on va morir el 1974.

Agustí Bartra

Poeta que col·laborava en premsa i que havia publicat diversos reculls de poesia i de contes. L'any 1938 va participar al front d'Aragó, i després de la derrota de la República, va passar a França i va ser internat a Argelers i Agde. L'agost de 1939 arriba a Roissy-en-Brie i coneix Anna Murià, amb qui es casaria més endavant. Van viure un any a República Dominicana (1940) i sis mesos a Cuba (1941), fins que es van establir a Mèxic el 1941. No torna a Catalunya fins el 1970, on va morir l'any 1982.

Irene Polo

Periodista que, durant els anys 30, es va convertir en una de les primeres dones que va exercir aquesta professió en la premsa catalana. L'any 36 es trobava a Amèrica com a representant de la companyia teatral de Margarida Xirgu – abans, però, havia fet escala a Galícia per fer una entrevista a un polític. L'any 39 la companyia es va dissoldre i, com que no podia tornar a Barcelona a causa de la derrota republicana, es va instal·lar a Buenos Aires, on es va dedicar a la traducció del francès per diverses editorials. A partir del 41, va començar a patir etapes de depressió, que van acabar amb el seu suïcidi el 1942.